

Słownik użytych skrótów i terminów

AAPSO	Organizacja Solidarności z Narodami Afryki i Azji (AfroAsian Peoples' Solidarity Organization)
CZEKA	Sowiecka służba bezpieczeństwa we wczesnych dniach porewolucyjnych, pod przewodnictwem Dzierżyńskiego; zobacz też: WCZEKA.
Czekist	Członek personelu WCZEKA; także tytuł tajnego czasopisma KGB
DWR	Republika Dalekiego Wschodu (Dalnie Wastocznaja Respublika), ustanowiona w 1920 r., wcielona do ZSRR w 1922 r.
FCD	Pierwszy Zarząd Główny KGB (First Chief Directorate of the KGB, w literaturze anglosaskiej) [główne] sowieckie służby wywiadowcze
GPU	patrz: OGPU
GRU	Główny Zarząd Wywiadu (Głównoje Razwjediwatielnoje Uprawljienije), służba wywiadu wojskowego Sowietów [i obecnie Federacji Rosyjskiej]
GSE	Wielka Encyklopedia Sowiecka (<i>The Great Soviet Encyclopaedia</i>) [w j. rosyjskim]
<i>Izwestia</i>	Gazeta codzienna, organ Rady Najwyższej ZSRR
KBWE	Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
KGB	Komitet Bezpieczeństwa Państwowego (Komitet Gosudarstwiennoj Biezopastnosti), sowiecki wywiad zagraniczny i wewnętrzna służba bezpie-

KI	<p>czeństwa, utworzona w 1954 r. [obecnie w Rosji FSB, Federalna Służba Bezpieczeństwa]</p> <p>Komitet Informacji, polityczna i wojskowa służba wywiadowcza, od 1947 do 1949 podlegająca Radzie Ministrów ZSRR, od 1948 do 1951 polityczna służba wywiadowcza, podległa Ministerstwu Spraw Zagranicznych. W latach od 1951 do 1957 służba zbierania informacji i rozpowszechniania dezinformacji, podporządkowana Ministerstwu Spraw Zagranicznych. Od roku 1958 do chwili obecnej [1984 r.], jest to specjalna, operacyjna służba polityczna do spraw zbierania informacji i dezinformacji, podlegająca bezpośrednio Komitetowi Centralnemu KPZR, prawdopodobnie funkcjonuje też oficjalnie, pod parawanem Państwowego Komitetu Więzi Kulturalnych</p>
Kominform	<p>Biuro Informacyjne Partii Komunistycznych w końcu l. 40tych</p>
Komintern	<p>Międzynarodówka Komunistyczna, znana także jako III Międzynarodówka (komunistyczna). Zniesiona w 1943 r.</p>
Komsomoł	<p>Komunistyczny Związek Młodzieży (Komunistyczny Sojuz Młodzieży)</p>
KPCh	<p>Komunistyczna Partia Chin</p>
KPZR	<p>Komunistyczna Partia Związku Radzieckiego (Sowieckiego)</p>
MGB	<p>Ministerstwo Bezpieczeństwa Państwowego (Ministerstwo Gosudarstwjennoj Biezopastnosti), od października 1946 do marca 1953 obejmowało sowieckie służby bezpieczeństwa i wywiadu</p>

SŁOWNIK

MID	Ministerstwo Spraw Zagranicznych (Ministerstwo Inostrannyh Dieł)
MWD	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Ministerstwo Wnutriennyh Dieł), odpowiedzialne za ogólne bezpieczeństwo wewnętrzne. Przez jeden rok, od marca 1953 r. do marca 1954 r. odpowiadało także za wywiad zagraniczny i bezpieczeństwo państwowe
NEP	Nowa Polityka Gospodarcza (Nowaja Ekonomičeskaja Politika), zapoczątkowana przez Lenina w 1921 roku i kontynuowana do 1929 r.
Nielegal	Przedstawiciel wywiadu, działający za granicą pod nieoficjalnym lub maskującym przebraniem (nielegalny rezident)
Nowosti	Sowiecka agencja prasowa, powszechnie jest używany jej skrót: APN (Agencja Prasowa Nowosti)
<i>Nowyj Mir</i>	Miesięcznik literacki i polityczny, wydawany w Moskwie
NTS	Narodowy Związek Pracy (Nacjonalnyj Trudowoj Sojuz), antykomunistyczna, emigracyjna organizacja polityczna na Zachodzie
OGPU	Związkowy Państwowy Zarząd Polityczny (Obiedienionnoje Gosudarstwjennoje Politiczeskoje Uprawljenije) sowieckie służby bezpieczeństwa i wywiadu, istniejące pod tą nazwą od lutego 1922 r. do lipca 1934 r.
<i>Oktriabr</i>	Miesięcznik literackopolityczny, wydawany w Moskwie
Politbiuro	Biuro Polityczne (Politiczeskoje Biuro), naczelny organ Komitetu Centralnego KPZR. Przemianowane na „Prezydium” przed śmiercią Stalina; za

NOWE KLAMSTWA W MIEJSCE STARYCH

	Breżniewa przywrócono dawną nazwę: „Politbiuro”
<i>Prawda</i>	Gazeta codzienna, organ prasowy KPZR
Rezydentura	Tajny aparat wywiadowczy KGB w kraju niekomunistycznym; KGB używa terminu: „rezidentura”
Rezydent	Szef aparatu wywiadowczego KGB w kraju niekomunistycznym; „rezident” w terminologii KGB
RFSRR	Rosyjska Federacyjna Socjalistyczna Republika Radziecka (Sowiecka)
RWPG	Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej
SCD	Drugi Zarząd Główny KGB (Second Chief Directorate of the KGB, w literaturze anglosaskiej) sowieckie główne służby bezpieczeństwa i kontrwywiadu
TASS	Telegraficzna Agencja Związku Radzieckiego (Tieliegrafnoje Agientstwo Sowietского Sojuza), sowiecka agencja prasowa
WCZEKA	Wszechzwiązkowa Nadzwyczajna Komisja do Walki z Kontrrewolucją, Spekulacją i Sabotażem (Wsiesojuznaja Czerezwyczajnaja Komisija po Borbje s Kontrriewolucyjej, Spekulacyjej i Sabotazom), nazwa sowieckich służb bezpieczeństwa od grudnia 1917 do lutego 1922 r.
WIDF	Międzynarodowa Demokratyczna Federacja (Women’s International Democratic Federation), komunistyczna organizacja „frontowa”
YLC	Jugosłowiańska Liga Komunistów, jugosłowiańska partia komunistyczna (Yugoslav League of Communists); używano też skrótów: YCL i CPY